

ОЙЫЛ АУДАНЫНЫҢ ӘКІМІ
АСҚАР ҚАЙЫРҒАЛИУЛЫ ҚАЗЫБАЕВТЫҢ
АУДАН ХАЛҚЫН НАУРЫЗ МЕРЕКЕСІМЕН ҚҰТТЫҚТАУЫ

Құрметті ойылдықтар!

Жер - жаһанға тіршілік нәрін сөйіп, ару көктеммен бірге келген жарқын мерекеміз – Ұлыстың ұлы күні баршаңызға құтты болсын!

Наурыз – ізгілік пен бірліктің мерекесі. Бұл күні барша жұрт өкпе – ренішті ұмытып, ағайынмен бір дастархан басында табысады. Адамдар бір-біріне ырыс-несібе тілеп, ақ пейілдерін арнайды. Бұл кезеңді біздің халқымыз береке-бірлік, ырыс-құт мезгілі санайды.

Елбасы Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаев айтқандай, «Ұлыстың ұлы күні – көңілде кірбің қалмай қауышатын, түсіністікпен табысатын күн».

Бірлігі берекелі, тірлігі мерекелі, ынтымағы жарасқан елдің ғана ырысы мен табысы мол болмақ. Қазақстанның бүгінгі қол жеткізген жетістіктері - соның дәлелі. Тізбектеп айта берсек, игілікті іс көп. Қол жеткен жетістіктер – Қазақ халқының бекем бірлігі мен тату тірлігінің ортақ жемісі.

Дегенмен қазіргі қалыптасқан ахуалға сөйкес, Ұлыстың Ұлы күні өтетін шараларды тоқтатып, онлайн түрде өткізуге мәжбүр болып отырмыз. Сондықтан, аудан халқын осы жағдайға түсіністікпен қарап, отбасылық мерекелік отырыстарды да шектеуге шақырамын! Құттықтау лебіздеріңізді, мерекелік тілектеріңізді интернеттің игілігін пайдалана отырып та жеткізуге болады.

Ұлыстың ұлы күнінде айтылған барлық тілек қабыл болады, - дейді. Алайда, тілекті тес түйістіріп, көрісіп, бір дастарханның басында отырып айту міндет емес. Қазіргі таңда ағайынша ышын жанашырлығын, тіпектестігің – шектеу шараларын сақтау болып отыр. Олай болса, қасиетті Наурыз мерекесі баршаңызға жаңа жетістіктер мен жеңістер, молшылық пен татудың өкелсін. Еліміз тыныш, әрбір жаңа күн барлық отбасына шадыман шаттық пен бақ-береке сыйласын! Ақ мол болсын!

Ұлыстың ұлы күні құтты болсын!

Құрметпен, Ойыл ауданының әкімі
Асқар Қайырғалиұлы Қазыбаев

ОБЛЫСТЫҢ БАС ПОЛИЦЕЙ ОЙЫЛДА МАЛ ҰРЛЫҒЫНЫҢ АЛДЫН АЛУДЫ ТАПСЫРДЫ

ӨТКЕН АПТАДА АУДАНЫМЫЗГА АРНАЙЫ КЕЛГЕН АҚТӨБЕ ОБЛЫСТЫҚ ПОЛИЦИЯ ДЕПАРТАМЕНТІНІҢ БАСТЫҒЫ АТЫҒАЙ АРЫСТАНОВ ОЙЫЛ АУДАНЫДЫҚ ПОЛИЦИЯ БӨЛІМІ БАСТЫҒЫНЫҢ ЕСЕП БЕРУ КЕЗДЕСУІНЕ ҚАТЫСТЫ. ЖИНАЛҒАСА ӘКІМДІК, ҚОҒАМ ӨКІЛДЕРІ, АУДАНЫДЫҚ ПОЛИЦИЯ БӨЛІМІНІҢ ЖЕКЕ ҚҰРАМЫ ҚАТЫСТЫ.

Жиналғандар алдында аудандық полиция бөлімінің бастығы Серік Берекенов баяндама жасап, аудандағы қылмыстық жағдайдың жай-күйі туралы хабардар етті. Келесі ретте Ақтөбе облыстық полиция департаментінің бастығы Атығай Арыстанов «Ойыл ауданы бойынша қоғамдық орындарда жасалған қылмыстардың тіркелуінің төмендеуіне қарамастан, ауыр қылмыстардың, бұзақылықтардың өсуі байқалады. Осыған ұқсас мас күйінде жасалған қылмыстардың үлес салмағы да жоғары, бұл қызмет көрсету аумағында құқық бұзушылықтардың алдын алу және жою бойынша жұмыстың нашар ұйымдастырылғанын көрсетеді, маскүнемдіктің алдын алу бойынша жұмыс жеткіліксіз жүргізілуде», - деп баса айтты.

Аудан орталығындағы кездесу барысында облыстық полиция департаментінің бастығы ауданның негізгі проблемаларының бірі ретінде мал ұрлығына баса назар аударды және

аудандық полиция бөлімінің бастығы Серік Берекеновке мал жаюды ұйымдастыру бойынша халықпен профилактикалық және түсіндіру іс-шараларын жүргізу жөнінде нақты тапсырмалар берді. Кездесу соңында полицияның қоғамдық көмекшісі Мінсізбай Жайлыбаевқа құқық бұзушылықтың алдын алуға көмектескені үшін алғыс хат пен шағын естелік сыйлық табыс етті. Одан кейін Ақтөбе облыстық полиция департаментінің бастығы аудандық полиция бөліміне барып, учаскелік полиция инспекторларымен кездесті, онда Мемлекет басшысының учаскелік полиция инспекторының мәртебесін арттыру қажеттілігі туралы талаптарын жеткізді. Сондай-ақ, «Тек ішкі істер органдарын ғана емес, барлық құқық қорғау органдарын да реформалау жүріп жатыр. Полицейлер жұмысының сервистік моделі енгізілуде. Әрбір учаскелік инспектор азаматтардың өтініштері мен арыздарына жедел әрекет етуі тиіс», - деп түйіндеді.

АЛИМЕНТ ТӨЛЕУ – ПАРЫЗ

Алимент «Неке және отбасы туралы» Кодексіне сәйкес, бір адамның оны алуға құқығы бар басқа адамға ұсынылатын міндетті ақшалай немесе материалдық асырау қаражаты. Бұл заң жүзінде бекітілген төлем. Ата-аналар мен балалардың арасында тұрақтымен ең өткір сұрақтардың бірі – осы алимент төлеу.

«Алимент» деп көп жағдайда тек ажырасқан екенің өз баласына төлеуге міндетті ақысы түсініледі. Алайда, бұл төлем тек өкеге ғана емес, сонымен қатар анаға да жүктелген міндет. Баланы асырау ата-анасының заңмен бекітілген міндеті. Ал алимент өндіруге келгенде ата-ананың некеде болуы, азаматтық некеде немесе ажырасқан болуы мүлде маңызды емес.

Сондықтан, елімізде алимент өндіріп алу мәселесі бүгінгі күні өте өзекті күйінде қалып отыр. Үкелетті органдармен бірқатар амалдар жасалып жатса да, өзгенің төрбесінде қалған баласына қарайласпақ түгілі, халін сұрамайтындардың саны азаяр емес. Өз баласына алимент төлемес үшін сан түрлі айлаға барып, жұмыс орындарын жасырып, жалақысын бірнеше есе төмендетіп немесе дүние-мүлкін

туған-туысқандарының аттарына жаздырып қойып жүретіндер де жоқ емес. Дегенмен, алимент төлемеген азаматтарға заң аясында қатаң шаралар, керек болса әкімшілік немесе қылмыстық жауапкершілік те қолданылуда.

Сондықтан, қазіргі таңда жұмыссыз қалған бұрышкерлерге мемлекет тарапынан да үлкен қолдау жасалып жатыр. Жұмыспен қамту орталықтары арқылы жұмысқа орналасу мүмкіндігі бар. Алименттің уақытылы төлеуге ниетті азаматтарға бұл жақсы мүмкіндік. Кейде мұндай жұмысты місе тұтпай, тайрандайтындар да жоқ емес. Сондай-ақ, бұрышкерлердің ішінде алиментті жұбайларына ерегісіп төлемейтіндері де бар. Ерлі-зайыпты екі азаматтың арасындағы түсініспеушілікке балалардың еш қатысы жоқ.

Сондықтан, ата-анасы үшін баланың зардап шеккені дұрыс емес. Алимент мәселесіне келгенде бірінші кезекте баланың болашағын ойлаған дұрыс.

Н.ЕРМЕКБАЕВ,
Ойыл ауданы
прокуратурасының
аға прокуроры.

Газетіміздің келесі саны 26 наурыз,
жұма күні жарыққа шығады.

КӨРІСУ КҮНІ АТАП ӨТІЛДІ

ЖУАННЫҢ ЖІНШКЕРІП, ЖІНШКЕНІҢ ҮЗІЛЕР ШАҒЫНДА ЖЫЛ ҚҰСЫНДАЙ САҒЫНДЫРЫП ЖЕТЕТІН АМАЛ МЕРЕКЕСІН БИЫЛ АУДАНЫМЫЗДА ӘРБІР МЕКЕМЕЛЕРДЕ ШАҒЫН АДАМДАРМЕН ҚАРСЫ АЛДЫ.

Көрісу күні адамдар ерте тұрып, елең-алаңнан жасы үлкен кісілерге сәлем береді. Көрші-көлең бір – біріне «Жасың құтты болсын!», «Жасыңа жас қосылып, ғұмырың ұзақ болғай» деп, кіріп-шығады. Көрісу күні барлық өкпе-реніш кешіріліп, араздық ұмытылады. Ағайын-туыс бір-бірін дастарханға шақырып, меймандардың отбасына ағайын-туыс амандық-саулық, ырыс-береке тілейді.

наурыз көжеден дәм татты. Сол күні дәл осындай шара «Шұғыла» мәдениет және демалыс орталығында да өткізілді. Мерекелік шараға ұлттық киім киінген ақ жаулықты аналар, шапан кейген аталар, көжежі киген жас келіндер, балалар жиналды. Балалар арасында асық атудан жарыс, самаурудан қайнатудан сайыс өткізіліп, бауырсақ пісіріліп, наурыз көже таратылды. Өртүрлі ас-

Осы орайда бүгін аудандық мәдениет үйінде «Қош келдің, өз Наурыз-ың, күн көктемнің» мерекелік шарасы аясында Көрісу күні аталып өтті. Санитарлық талаптарды сақтай отырып өткен мерекелік дастархан басында мәдениет саласының ардагерлері қонақ болып, сый-құрмет көрсетілді. Мәдениет үйінің өнерпаздары ұлттық аспаптармен өн шықпап, дастархан басына жиналғандар ақтан ауыз тйіп,

папта ұлттық әуендер шырқалды. **Р.С. Құрметті аудан тұрғыны, қауіпті індеттің өршілге қауіпінсіздігіне ақпанымыз сары белдеуге енгізілді. Ұлыстың Ұлы күні қарсаңындағы мерекелік шаралар әлеуметтік желілер арқылы тікелей эфирде онлайн режимде өтеді.**

Муса ӘДІЛБАЙҰЛЫ,
Ойыл селосы.

«FOOD POINT» ЖЫЛДАМ ТАМАҚ ЖЕЛІСІ АШЫЛДЫ

Жуырда аудан орталығында «Food Point» жылдам тамақ желісі ашылды. Ішкі келбеті көз тартатын «Food Point» заманауи үлгіде жабдықталған. Бірнеше уақыттан бері бос тұрған гимарат қазір таңқаларлықтай өзгеріп қалған. Қазір гимараттың бірден адам оның ішін сөңдеп, қажетті қажетті асқа алуға қомақты қаржы жұмсалғанын бірден байқай алады. Өйткені қабырғаларға салынған суреттер мен жабдықтар сап түзеген солдаттай тәртіптен жинақы, өрі ерекше стильде орнатылған. «Food Point»-тың қалаушысы Алмагүл Мырзағалиева. Қараой ауылдық округінің қызы. Бұған дейін ауылынан донер орталығын ашқан бойжеткен аудан орталығынан жастарға қолайлы жағдай жасап отыр. Олай дейтін себебіміз, аудан жастарының тура қаладағыдай таңертеңгі оннан кешкі онға дейін барып, жедел тамақ желісінде тамақтанып, отыруға толықтай мүмкіндік бар. Алмагүл Әмірханқызы мейрамханалардағы тамақтың түр-түрін даярлаудың қырсырын толық меңгерген. Өйткені ас мөзірінде жастардың талғамына сай тамақтардың, сусындар мен шайлардың тізбесі түрі бар. Біз Алмагүлдың өзіншегі тамақтарынан дәм татып, оның жасаған тамағы тіл үйретін шебер аспаз екеніне өбден көз жеткізді. Өйткені оның ас мөзіріндегі тамақтарды дайындау кез-келген адамның қолынан келе бермейді. Оны жасау-

дың да өзіндік құпиясы бар. Қандайда бір тамақтың құрамы мен пісіру уақытының өзі аспаздың шеберлігін көрсететіндіктен ол бұл істі қазіргі таңда өз жауапкершілігіне алып отыр. Аспаздардың арасындағы ас өзірлеу құпиясын сақтау керек деген қағида бар. Өйтсе де Алмагүл қасында жүрген көмекшілеріне, тіпті осындай істі бастаймын дейтіндер болса да үйретуге қарсылығы жоқ екендігін жеткізді. Өзі мен қасындағы сіңілісін қоспағанда төрт адамды жұмыспен қамтап отыр. Сондай-ақ Алмагүл жаңадан ашып жатқан кәсібімен аудандық мәслихат хатшысы Сәкен Займолдин қып, ауданда жастардың осындай іске бел байлап кірісуінің өзі үлкен қуаныш екендігін айтты. Сондай-ақ «Food Point»-тың ашылу салтанатына келген жандар жылдам дастарханнан дәм татып, жүрекжарды тілектерін жеткізді.

Муса ӘДІЛБАЙҰЛЫ,
Ойыл селосы.

Сессия

ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕЛЕРДІ ТАЛҚЫЛАП, ТІІСТІ ШЕШІМДЕР ҚАБЫЛДАДЫ

Өткен аптада аудандық мәслихаттың жетінші шақырылымының екінші сессиясы өтті. Қалыптасқан ахуалға орай сани-тарлық нормалар сақтала отырып өткізілген сессия жұмысына депутаттармен қатар бірнеше мекеме басшылары және аудан әкімі Асқар Қазыбаев қатысты. Сессияның күн тәртібіне ұсынылған алғашқы мәселе - ауданда агроөнер-кәсіптік кешенді және ауылдық аумақ-тарды дамыту туралы аудандық кәсіп-керлік және ауыл шаруашылығы бөлімінің басшысы Сүйіндік Өскінбаев баяндаса, ауданда ветеринариялық бақылауды және қадағалауды жүзеге асыру жұмыстары туралы ҚР АШМ Ветеринариялық бақылау және қадағалау комитеті Ойыл аумақтық инспекциясының басшысы Өркен Қожағалиев жеткізді. Сабақтас мәселелердің салмағы мал ауруларының алдын-алуы дағы салғырттықтың кесірінен болып отырғандықтан, баяндамашы мал иелерінің жауапкершілігін арттыруды күшейту туралы ойларын ортаға салды. Одан кейін депутаттар аудан-

дық мәслихаттың атқарған жұмысы жөніндегі аудандық мәслихат хатшысы Сәкен Займолдиннің есебін тыңдап, аудандық мәслихаттың 2020 жылғы 24 желтоқсандағы №467 «2021-2023 жылдарға арналған Ойыл аудандық бюджетін бекіту туралы» шешіміне өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы мәселені талқылады. Сонымен қатар, өкілетті органға аудандық сәулет, қала құрылысы және құрылыс бөлімінің басшысы Жанұлан Тұмашев Ақшатау, Қаракөмер, Екпестал, Шұбарши, Қарасу, Ақкөмер Бестамақ, Қоңырат, Шикүдық, Қарасу, Қаракөл және Құбасай елді мекендерінің егжей-тегжейлі жоспарлау жобасымен біріктірілген оңайлатылған бас жоспарларын бекіту туралы мәселені ұсыныса, аудан әкімдігі жанындағы бірқатар комиссия құрамына өзгерістер енгізілді.

Р.С. Сессия соңында аудан әкімі Асқар Қазыбаев тапқыланған мәселелерге орай кеуіріп сауап-қараға жауап беріп, апақы мін-деттерді жеткізді.

АҚТӨБЕ ОБЛЫСЫ ОЙЫЛ АУДАНЫДЫҚ МӘСЛИХАТЫ СЕССИЯСЫ ТӨРАҒАСЫНЫҢ ШЕШІМІ		
«15» наурыз 2021 жыл	№ 3	Ойыл ауылы
Аудандық мәслихаттың кезектен тыс үшінші сессиясын шақыру туралы		
Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23 қаңтардағы «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы» Заңының 10 бабының 2 тармағына сәйкес ШЕШІМ ЕТІМІН: Жетінші шақырылған аудандық мәслихаттың кезектен тыс үшінші сессиясы 2021 жылдың 19 наурызды күні сағат 11.00-де аудан әкімдігінің мәжіліс залында шақырылсын.		
<i>Сессияның күн тәртібіне мына мәселелер енгізілсін:</i>		
1. Аудандық мәслихаттың 2020 жылғы 30 желтоқсандағы №480 «2021-2023 жылдарға арналған Ойыл ауданының ауылдық округтерінің бюджеттерін бекіту туралы» шешіміне өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы		
Хабарламашы: Ұлықпанов Қ.Ж. - аудандық экономика және бюджеттік жоспарлау бөлімінің басшысы		
2. Басқа да мәселелер		
Аудандық мәслихаттың сессия төрағасы:		
А.Қ.Ғазез		

«САРЫ АЙМАҚ» - ШЕКТЕВ ШАРАСЫ КҮШЕЙДІ

Ойыл ауданында коронавирус инфекциясын жұқтырған науқастар саны артып, ауданда шектеу шарасы күшейді. 17 наурыз күні облыстық санитариялық-эпидемиологиялық бақылау департаментінің басшысы Ойыл ауданы үшін арнайы бөлек қаулы қабылдады. Сондықтан біз кеше аудандық санитариялық-эпидемиологиялық бақылау басқармасының басшысы Ғарифолла Құбаевпен бүгінгі күнгі ахуал туралы сұхбаттасқан едік.

- Ойыл ауданы «сары аймаққа» енді деген ақпараттың анық-қанығын түсіндіріп өтсеңіз?

- Бұл аудандағы қазіргі ахуалдың айғағы. Яғни, 2021 жылдың 17 ақпанынан бастап бүгінгі күнге дейін ауданда 66 адам қауіпті ауруды жұқтырып отыр. Оның 32-сі симптомсыз. Демек, жағдай дабыл қағарлық болмаса да, алаңдатарлық. Сондықтан, кеше облыстық санитариялық-эпидемиологиялық бақылау департаментінің басшысы Ойыл ауданы үшін арнайы бөлек қаулы қабылдап отыр. Бұл ауданда шектеу шарасы күшейді, - деген сөз.

- Шектеу шараларына қысқаша тоқталып өтсеңіз...

- Конференция, көрме, форум, ойын-сауық, спорттық, сондай-ақ адамдар көп жиналатын отбасылық, салтанатты, мерекелік шараларға, естелік, ас беру және басқа да басқосуға тыйым салынады. Ойын-сауық мекемелерінің (караоке, бильярд, компьютерлік клубтар, түнгі және ойын клубтары, боулинг- орталықтары,

кальян), букмекерлік кеңселердің және лото-клубтардың қызметтерін шектеу қойылды. Балабақшаларда тек кезекші топ жұмыс істейді. Білім беру мекемелеріндегі асхана өз қызметін тоқтатады. Жаңа қаулыға сәйкес, балалардың түзету кабинеттері, балалар мен ересектердің білім беру орталықтарында адам саны 15-тен аспауы тиіс. Ал медициналық орталықтардың, кабинеттердің, стоматологиялардың қызметіне тек алдын-ала жазылуы керек. Банк, халыққа қызмет көрсету орталығы, «Қазпочта» АҚ бөлімшесінің жұмыс уақыты сағат 09:00-ден 18:00-ге дейін шектелді. Діни объектілерде ұжымдық іс-шаралар өтпейді. Қоғамдық тамақтану орнында адам саны 50-ден аспауы тиіс.

- Шектеу талаптарының орындалмаған немесе бұзылған жағдайда жеке тұлғаларға 30 АЕК, заңды тұлғаларға, жеке кәсіпкерлерге 230 АЕК көлемінде айыппұл салынады. (Бір айлық есептік көрсеткіш – 2971 теңге)

Сондықтан, «ауырып ем іздеп», айыппұл тартып қалмайың! Мерекелік бас қосуларды да мейлінше шектеген дұрыс.

- Өңімімізге рахмет! Санитарлық талаптарды сақтап, аудан аулақ болайық!

Сұхбаттасқан,
С.ҚОЙБАҒАРОВ.

Ойымдау ой

НАУРЫЗ - ҚЫСТЫҢ АЙЫ!

«Жұт жеті ағайынды». Оны термелеп жатудың қажеті жоқ. Өйткені, бізде оның біреуі де орын алған жоқ. Жоғарыдағы тұрақты сөз тіркесін жалғастырсақ, «Содырмен сегіз, салақпен тоғыз, олақпен он» дегенде қағида бар. Әрине, Ойылда «содыр» жоқ. Бірақ, біздің «содырлығымыз» сол – «қолда бардың қадірін білмей», салақтық пен олақтықтың зардабын тартып отырмыз... Желтоқсанға дейін жәрмеңке өткенде айтқан сынымызбен, сылтауымыздың кесірі.

Мал азығының қорымен ауданды емес, облысты асырауға мүмкіндігі бар Ойылда қазір екінші бірі шөп іздеп жүр. Рас, соңғы үш-төрт жыл қыс жайлы болды. Желтоқсан мен Наурызды қысқа «қоспай» жүргендер биыл қысылып жатыр. Әрине, бешікміз табалаудан аулақпыз. Табиғатқа өкпе жүрмейді. Ақпан айында ғана қыс қаһарына мініп, өзіне тән мінезін көрсеткенде, абдырап қалдық. Ақпанның аяғында айырын ұстап қалғандар, наурызда тағын ұстап қалуға шақ қалды. Жаз бойы шөпті Маңғыстауға асырғандар, енді өздері айнала сауын айттып, шөп іздеп жүр. Көршілес аудандардан шөп тасып жатқандар тағы сол «Камазистер».

«Өлмеген құлға болды жаз» - деген-

дей, «Күннің жаманы кетер». Өзіміз қолымызбен жасаған қасіреттен сабақ алсақ, көні! Ертең тағы да шөптің сапасы мен салмағына сын айтамыз! Ауласына түсіп тұрған шөпті адам жалдап үйігізгендерді де көрдік. Аптапта күннің астында жүріп шөпті шауып, тиеудің бейнетін көргендер тағы көлгірсиді. Содан келіп, біреулерге қанағат туралы «сабақ» өткізіп, өкпе айтамыз. Рас, ауданда шөп жоқ емес. Бар. Бар шөпті қолымызда қуаты көліктің жоқтығынан кей жерлерден жеткізе алмай отырғандығымыз да жасырын емес.

«Елде болса, еріңге тиеді» - дегендей, шағын ауылдар етпесіп, бір-бірінен алып жатыр. «Ұш жылдыңы» емес, ұш айлығын ойламаған адам үшін биылғы қыстың ащы сабағын ертең ақ ұмытып кетпейік! Сәлемдесуді малдың амаңдығынан бастайтын аталарымыздың дәстүрін биыл еріксіз еске алып отырмыз. Өйткені, малды қыстан аман алып шығу кейбіреулер үшін мұң болып отыр...

Синоптіктердің болжамы «Сәуір болмай, тәуір болмайды» - дегенге саяды.

С.ХАМЗИН,
Ойыл селосы.

«ОЙЫЛ АУДАНЫ ТҮРҒЫНДАРЫ АРАСЫНДА КОРОНАВИРУС ИНФЕКЦИЯСЫНЫҢ АЛДЫН АЛУ ЖӨНІНДЕГІ ШАРАЛАРДЫ КҮШЕЙТУ ТУРАЛЫ» ҚАУЛЫСЫ

Ойыл ауданының тұрғындары арасында COVID-19 коронавирустық инфекциясының (бұдан әрі – COVID-19) таралуының алдын алу, сондай-ақ Ойыл ауданының аумағында қалыптасқан эпидемиологиялық жағдай мақсатында (*Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің «Қоғамдық денсаулық сақтау ұлттық орталығы» ШЖҚ РМК Қазақстан Республикасының аймақтарындағы эпидемиологиялық жағдайды аудандар тұрғысынан 2021 жылдың 17 наурызындағы басталу матрицасына сәйкес Ойыл ауданы сары аймаққа кіруге байланысты*), «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» 2020 жылғы 7 шілдедегі Қазақстан Республикасы Кодексінің 104-бабының 3 және 4 тармақтарын, «Карантиндік шектеу шаралары және оларды кезең-кезеңмен жеңілдету туралы» Қазақстан Республикасы Бас мемлекеттік санитариялық қызметінің 2020 жылғы 25 желтоқсанындағы №68 қаулысының 2 тармағы 16) тармақшасын басшылыққа алып, **ҚАУЛЫ ЕТЕМІН:**

- Ойыл ауданы өкіміне:
 - 1.1. тыйым салу:
 - 1) конференциялар, көрмелер, форумдар, ойын-сауық, спорттық, сондай-ақ адамдар көп жиналатын отбасылық, салтанатты, мерекелік корпоративтерді, естелік, ас беру және басқа да іс-шараларды, оның ішінде үйде;
 - 2) ойын-сауық мекемелерінің (караоке, бильярд, компьютерлік клубтар, түнгі және ойын клубтары, боулинг- орталықтары, кальян (оның ішінде қоғамдық тамақтандыру объектілері жанындағы), балалар ойын алаңдары және аттракциондар, жабық үй-жайлардағы, батуттар және басқалар), букмекерлік кеңселердің және лото-клубтардың қызметтерін, оның ішінде лотерея ұтыстары;
 - 3) кезекші топтарды қоспағанда, мектепке дейінгі балалар мекемелерінің қызметіне;
 - 4) банкет залдарының қызметіне;
 - 5) бастауыш, орта және негізгі орта

- денгейдегі білім беру, орта оқу ұйымдарындағы асхана жұмысына.
- 1.2. келесі объектілерге қатысты шектеу шараларын күшейту:
 - 1) Қазақстан Республикасы Бас мемлекеттік санитариялық дәрігерінің 2020 жылғы 25 желтоқсанындағы №67 қаулысының 19 қосымшасындағы талаптарды сақтай отырып топты 15 адамнан артық толтырмаған кезде, алдын ала жазылу бойынша балалардың түзету кабинеттері, балалар мен ересектердің білім беру орталықтарының;
 - 2) медициналық орталықтардың, кабинеттердің, стоматологиялардың алдын ала жазылу бойынша;
 - 3) Қазақстан Республикасы Бас мемлекеттік санитариялық дәрігерінің 2020 жылғы 25 желтоқсанындағы №67 қаулысының 1 қосымшасындағы талаптарды сақтай отырып, банктөрдің, халыққа қызмет көрсету орталықтарының, «Қазпочта» АҚ бөлімшесінің жұмыс уақытын сағат 09.00-ден 18.00-ге дейін шектей отырып;
 - 4) Қазақстан Республикасы Бас мемлекеттік санитариялық дәрігерінің 2020 жылғы 25 желтоқсанындағы №67 қаулысының 14 қосымшасындағы талаптарды сақтай отырып, мектепке дейінгі мекемелерінде кезекші топтар 20 адамнан аспайтын топтарды жинақтау;
 - 5) Қазақстан Республикасы Бас мемлекеттік санитарлық дәрігерінің 2020 жылғы 25 желтоқсанындағы №67 қаулысының 1 қосымшасына сәйкес, мемлекеттік органдардың (ұйымдардың, кәсіпорындардың, кеңселердің), квазимемлекеттік сектор органдары, ұлттық компаниялар, өзге де ұйымдардың, сондай-ақ кәсіпорилік субъектілерінің (бұл ретте қызметкерлердің кемінде 50%-ы қашықтықтан, 50%-ы күндізгі режимде жұмыс жасауда қалады);
 - 6) Қазақстан Республикасы Бас мемлекеттік санитариялық дәрігерінің 2020 жылғы 25 желтоқсанындағы №67 қаулысының 20 қосымшасындағы талаптарды сақтай отырып, діни объектілерде ұжымдық іс-шаралар

- өткізбей;
 - 7) Қазақстан Республикасы Бас мемлекеттік санитариялық дәрігерінің 2020 жылғы 25 желтоқсанындағы №67 қаулысының 21 қосымшасындағы талаптарды сақтай отырып, қоғамдық тамақтану объектілері (үй-жайда) толтырылуы 50%-ға дейін, бірақ 50 орыннан аспайтын сағат 07.00-ден 24.00-ге дейін жұмыс істеу;
 - 8) Қазақстан Республикасы Бас мемлекеттік санитариялық дәрігерінің 2020 жылғы 25 желтоқсанындағы №67 қаулысының 16 қосымшасындағы талаптарды сақтай отырып, демалыс күнінен басқа жұмыс күндері ішкі тәртіпке сәйкес сауналардың;
 - 9) Қазақстан Республикасы Бас мемлекеттік санитариялық дәрігерінің 2020 жылғы 25 желтоқсанындағы №67 қаулысының 9 қосымшасындағы талаптарды сақтай отырып, медениет объектілерінің (30 адамнан аспайтын дайындықтар);
 - 10) Қазақстан Республикасы Бас мемлекеттік санитариялық дәрігерінің 2020 жылғы 25 желтоқсанындағы №67 қаулысының 9 қосымшасындағы талаптарын және толықтырылуы 20% аспайтын театрлардың, кинотеатрлардың, концерттік залдардың.
 2. Ойыл ауданының өкімі, Ойыл аудандық ауруханасының бас дәрігеріне медициналық-санитариялық алғашқы көмек объектілеріне кіретін адамдардың дене температурасын өлшеуді, ЖРВИ, тұмау және COVID-19 белгілеріне күдікті барлық тұлғаларды «Фильтр» арқылы қабылдауды, стационардың қабылдау бөлмінде пациенттердің күнделікті ағынын хирургиялық және терапиялық бейіндер бойынша бөлек қабылдауды және күшейтілген дезинфекциялық режимді қатаң сақтауды қамтамасыз етсін.
 3. Осы қаулының орындалуын бақылауды өзіне қалдырамын.
 4. Осы қаулы қол қойылған күнінен бастап күшіне енеді.
- Ақтөбе облысының Бас Мемлекеттік санитариялық дәрігері Н.А. Беркімбаева.**

СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛ МӘСЕЛЕЛЕРІ БОЙЫНША ҚОЛДАНЫСҚА ЕНГІЗІЛГЕН ЗАҢНАМАЛЫҚ ӨЗГЕРІСТЕР ТУРАЛЫ АНЫҚТАМА

Бірінші. Мемлекет басшысының 2020 жылғы 1 қыркүйектегі Қазақстан халқына Жолдауында айтылған тапсырмаларын орындау үшін, «Қазақстан Республикасының Қылмыстық және Қылмыстық-процестік кодекстеріне азаматтардың құқықтарын қорғауды күшейту және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2020 жылғы 19 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Заңы (бұдан әрі – Заң) шеңберінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша мынадай заңнамалық өзгерістер көзделген.

1. Сотталған сыбайлас жемқорларға мерзімінен бұрын шартты түрде босатуды қолдануға тыйым енгізілді.
- Қылмыстық кодекстің (бұдан әрі – ҚК) 72-бабына енгізілген түзетулерге сәйкес, шартты түрде мерзімінен бұрын босату (бұдан әрі – ШМББ) ауыр және аса ауыр сыбайлас жемқорлық қылмысы үшін сотталған адамдарға қолданылмайды.
- Ерекшеліктер тек екі жағдайда ғана:
 - мұндай қылмыстардың әлеуметтік осал азаматтардың жасауы (жүкті әйелдер; жас балалары бар әйелдер; жас балаларын жалғыз өзі тәрбиелеп отырған еркектер; 58 және одан жоғары жастағы әйелдер; 63 және одан жоғары жастағы ерлер; бірінші және екінші топтағы мүгедектер);
 - ынтымақтастық туралы іс жүргізу келісімінің барлық шарттарын орындаған сотталғандардың осындай қылмыстар жасауы.
- Залалды өтеу және бас бостандығынан айыру орындарында жазалар болмаған жағдайда, азаматтардың аталған санаттары іс жүзінде:
 - ауыр сыбайлас жемқорлық қылмысы үшін тағайындалған жаза мерзімінің кемінде жартысың;
 - аса ауыр сыбайлас жемқорлық қылмысы үшін тағайындалған жаза мерзімінің кемінде үштен екісі өткеннен кейін, шартты түрде мерзімінен бұрын босатылуы мүмкін.

Жоғарыда аталған әлеуметтік осал санаттағы азаматтар бұрын қолданылған нормалар бойынша ауыр сыбайлас жемқорлық қылмысы үшін жаза мерзімінің кемінде үштен бірін және аса ауыр сыбайлас жемқорлық қылмысы үшін жаза мерзімінің кемінде жартысын өтей отырып, ШМББ-ға үміткер бола алғандығын атап өту керек.

Яғни, сыбайлас жемқорлық үшін жауапкершілік, тіпті әлеуметтік осал топтар үшін де заңмен күшейтілді.

Ынтымақтастық туралы іс жүргізу келісімінің барлық шарттарын орындаған, ШМББ-ға құқығы бар адамдарға келетін болсақ, олардың кініні мойындау туралы келісім жасасқан адамдармен шатастырмау керек.

- ҚК-нің 612-бабына сәйкес, процестік келісімнің екі түрі бар:
- 1) күдікті, айыпталушы күдікпен, айыптаумен келіскен жағдайда – онша ауыр емес, ауырлығы орташа қылмыстар не ауыр қылмыстар бойынша кініні мойындау туралы мәміле нысанында;
 - 2) ынтымақтастық туралы келісім нысанында – қылмыстық топ жасаған қылмыстарды, өзге де адамдар жасаған аса ауыр қылмыстарды, сондай-ақ экстремистік және террористік қылмыстарды ашуға және тергеп-тексеруге ықпал еткен кезде қылмыстардың барлық санаттары бойынша жүзеге асырылады.
- Занда ынтымақтастық туралы процестік келісімнің барлық шарттары, яғни екі негіз болған кезде ғана жасалуы мүмкін процестік келісімнің екінші түрі орындалған жағдайда, ауыр және аса ауыр сыбайлас жемқорлық қылмыс жасағаны үшін сотталған адамдарға қатысты ШМББ-ны қолдануға жол беретін норма көзделген:
- 1) саралау белгісі болған кезде – қылмыстық топта қылмыс жасау (ҰҚТ);
 - 2) сыбайлас жемқорлық қылмыстардың аса ауыр құрамы бойынша (ҚК-ге сәйкес – бұл ҚК-нің 366-бабының төртінші бөлігі (аса ірі мөлшерде пара алу), ҚК-нің 367-бабының төртінші бөлігі (аса ірі мөлшерде пара беру), сондай-ақ ҚК-нің 450-бабының үшінші және төртінші бөліктері, 452-бабының төртінші бөлігі бойынша әскери қылмыстардың үш құрамы).

2. Сыбайлас жемқорлар үшін жазаны өтеу шарттары өзгертілді.

ҚК-нің 46-бабының бұрын қолданыста болған редакциясына (*«Бас бостандығынан айыру»*) сәйкес сыбайлас жемқорлық үшін сотталғандарды қылмыстың ауырлығына

қарамастан, сот дереу жазасын өтеу үшін ең төменгі қауіпсіздік ҚАЖ мекемесіне (колония-қоныстар деп аталатын) жіберуі мүмкін.

Сыбайлас жемқорлар үшін мұндай артықшылықты жағдай, колония-қоныста жазасын өтеу үшін, кемінде, екі жыл жабық үлгідегі түзеу мекемелерінде өткізу қажет болатын жалпы қылмыстары үшін сотталғандарға қарағанда, белгілі бір сыни пікір тудырды және мемлекеттің сыбайлас жемқорлыққа жол беруге болмайтын жеңіл қатынасы туралы тұрақты қоғамдық пікір қалыптастырды.

Енді парақорлықтың ауыр құрамы үшін сотталғандар, ал бұл айтарлықтай (50 – ден 3000 АЕК-ке дейін) және ірі (3000-нан 10000 АЕК-ке дейін) мөлшерде пара алу және беру, құқық қорғау органы қызметкерінің немесе судьяның пара алуы, парақорлыққа бірнеше рет делдал болу жазасын өтеу үшін орташа қауіпсіз ҚАЖ мекемелеріне, ал аса ірі мөлшерде (10000 АЕК-тен жоғары) пара алған немесе берген адамдар - ең жоғары қауіпсіз ҚАЖ мекемелеріне жіберілетін болады.

- Ал колония-қонысқа көшу үшін, енді аталған адамдар залалды өтеумен қатар, үлгілі мінез-құлықпен тағайындалған жазаның бір бөлігін орташа немесе ең жоғары қауіпсіздіктегі түзеу мекемелерінде өтеуі тиіс.
3. Құқық қорғау органдары қызметкерлерінің, судьялардың, пара берушілер мен пара алуға делдалдардың сыбайлас жемқорлық үшін жазасы қатаңдатылды.
 - Құқық қорғау органдарының қызметкерлері мен судьялардың сыбайлас жемқорлық үшін жазасын қатаңдату ҚК-нің 361, 364, 365, 366, 369 және 370-баптарында мынадай саралау белгілерін енгізу арқылы іске асырылды:
 - «құқық қорғау органы қызметкерінің сыбайлас жемқорлық іс-әрекет жасауы»;
 - «құқық қорғау органында жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамның немесе судьяның ауыр жаза қолдану».

ҚК-нің 361-бабына («Лауазымдық өкілеттіктер теріс пайдалану») қатысты:

Мысалға, ҚК-нің 361-бабының бірінші бөлігі бойынша мемлекеттік қызметшілер, лауазымды адамдар, оның ішінде құқық қорғау органдарының қызметкерлері үшін санкция 2 жылға дейін құраса, енді құқық қорғау органдарының қызметкерлерін 2-1-бөлікке бөліп, лауазымдық өкілеттіктерін теріс пайдаланған жағдайда полицияге, БП, сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызметтің қызметкеріне немесе ЭТҚ-ға 4 жылға дейін бас бостандығынан айыру түріндегі қылмыстық жаз қолданылады.

ҚК-нің 361-бабы үшінші бөлігіне сәйкес жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамдардың (*оларға Парламент депутаты, судьялар, саяси мемлекеттік қызметшілер және «А» корпусының мемлекеттік өкілшілік қызметшілері жатады*) лауазымдық өкілеттіктерін теріс пайдаланғаны үшін, **5 жылға дейін** бас бостандығынан айыру түріндегі санкция көзделген.

Түзетулерге сәйкес құқық қорғау органында жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамдарға (бірінші басшылар, олардың орынбасарлары) және судьяларға қатысты санкция **7 жылға дейін** ұлғайтылды.

Тісінше, ҚК-нің 361-бабында көзделген, құқық қорғау органдарының мемлекеттік саяси қызметшілері мен судьялар жасаған қылмыс ауыр қылмыс санатына өтеді, бұл өз кезегінде:

- «Жедел-іздістіру қызметі туралы» Заңның 12-бабы 4-тармағына сәйкес күдіктілерге,
- айыпталушыларға қатысты прокурордың санкциясымен арнайы жедел-іздістіру іс-шараларын (бұдан өрі - АЖІШ) (*адамды немесе орынды жасырын аудыю және (немесе) бейнебақылау; электр (телекоммуникациялық) байланыс желілері арқылы берілетін ақпаратты жасырын бақылау, ұстап алу және алу және т.б.*) жүргізуге мүмкіндік береді;
- ауыр және аса ауыр сыбайлас жемқорлық қылмысы үшін сотталған адамдарды ШМББ-ға енгізілген тыйымға сәйкес, аталған адамдарды ШМББ бойынша босату мүмкіндігінен айырады.

ҚК-нің 364-бабына («Кәсіпкерлік қызметке заңсыз қатысу») қатысты:

ҚК-нің 364-бабының бірінші бөлігі бойынша мемлекеттік қызметшілер, лауазымды адамдар, оның ішінде құқық қорғау органдарының қызметкерлері үшін санкция 1 жылға дейін болған, енді құқық қорғау органдарының қызметкерлерін бөлек 2-1 бөлікке бөліп, кәсіпкерлік қызметке заңсыз қатысқан жағдайда полиция қызметкері, БП, сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет немесе ЭТҚ қызметкері

2 жылға дейін бас бостандығынан айыру түріндегі қылмыстық жазаға тартылады.

Құқық қорғау органында жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамдарға (бірінші басшылар, олардың орынбасарлары) және судьяларға қатысты санкция **4 жылдан 5 жылға дейін** ұлғайтылды.

ҚК-нің 365-бабына («Занды кәсіпкерлік қызметке кедері келтіру») қатысты:

ҚК-нің 365-бабында құқық қорғау органдарының қызметкерлеріне қатысты ең жоғары санкция **2 жылдан 5 жылға дейін** ұлғайтылды.

Құқық қорғау органында жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамдарға (бірінші басшылар, олардың орынбасарлары) және судьяларға қатысты санкция 7 жастан 8 жасқа дейін ұлғайтылды.

Сонымен қатар, кез келген мемлекеттік органда жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамдар мен осы бап бойынша сотталған судьялардың колония-қоныста дереу жазасын өтеуге және жазаны өтеуге тыйым салу түріндегі салдары болады.

ҚК-нің 366-бабына («Пара алу») қатысты:

Жазаны қатаңдату жөніндегі аса маңызды заңнамалық түзетулердің бірі ҚК-нің 366-бабына енгізілген түзетулер болып табылады, ол ең «өтімді» бап болып табылады.

Мәселен, баптың бұрын қолданыста болған редакциясы бойынша тағайындалатын санкцияның мөлшері атқаратын лауазымына байланысты болмады. Санкциялардың градиациясы тек пара мөлшеріне байланысты болды (*қарапайым пара, айтарлықтай мөлшердегі пара, үлкен мөлшердегі пара, аса үлкен мөлшердегі пара*).

Заңмен ҚК-нің 366-бабы құқық қорғау органы қызметкерінің, құқық қорғау органында жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамның немесе судьяның пара алғаны үшін санкцияларды көздейтін 1-1-бөлігімен толықтырылды.

Сыбайлас жемқорлықтың барлық субъектілері үшін бас бостандығынан айыру түріндегі ең жоғары санкция **5 жылға дейін** (*ауырлығы орташа қылмыс*) құрайтын бірінші бөлікке қарағанда, 1-1-бөлік бойынша бас бостандығынан айыру түріндегі ең жоғары санкция **6 жылға дейін** құрайды.

Тісінше, енді құқық қорғау органы қызметкерінің немесе судьяның қарапайым пара (50 АЕК-тен аз) алуы ауыр сыбайлас жемқорлық қылмыс болып саналады, ал бұл әрекетті мемлекеттік қызметшілердің және оларға теңестірілген адамдардың басқа санаттарының жасауы орташа ауырлықтағы қылмыстарға жатады.

- Өз кезегінде, қарапайым пара алуды ауыр санатқа ауыстыру судьялар мен құқық қорғау органдарының қызметкерлері үшін елеулі құқықтық салдарға әкеп соғады:
- «Жедел-іздістіру қызметі туралы» Заңның 12-бабы 4-тармағына сәйкес күдіктілерге, айыпталушыларға қатысты АЖІШ жүргізуге мүмкіндік береді;
 - ауыр және аса ауыр сыбайлас жемқорлық қылмысы үшін сотталған адамдарды ШМББ-ға енгізілген тыйымға сәйкес, көрсетілген адамдарды ШМББ бойынша босату мүмкіндігінен айырады;
 - ҚК-нің 46-бабына (*«Бас бостандығынан айыру»*) енгізілген түзетулерге сәйкес, қауіпсіздігі барынша төмен мекемелерде (колония-қоныстарда) бірден жазасын өтеу мүмкіндігінің күшін жояды.
- Тісінше, ҚК-нің 366-бабының екінші, үшінші және төртінші бөліктері бойынша сотталған адамдар қылмыс-қоныста ШМББ-ға және жазасын өтеуге тыйым салу түріндегі осындай салдарға бірден ие болады.
- ҚК-нің 369 және 370-баптарына қатысты:
- ҚК-нің 369 (*Қызметтік жалаңдық*) және 370-баптарында (*Қызмет бойынша әрекетсіздік*) құқық қорғау органдарының қызметкерлеріне қатысты ең жоғары санкция **2 жылдан 3 жылға дейін** ұлғайтылды.
- Құқық қорғау органында жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамдарға (бірінші басшылар, олардың орынбасарлары) және судьяларға қатысты санкция **5 жылдан 7 жылға дейін** ұлғайтылды.
- Тісінше, ҚК-нің 369 және 370-баптарында көзделген, құқық қорғау органдарының мемлекеттік саяси қызметшілері мен судьялар жасаған қылмыс ауыр қылмыс санатына өтеді, бұл өз кезегінде:
- «Жедел-іздістіру қызметі туралы» Заңның 12-бабы 4-тармағына сәйкес күдіктілерге,

айыпталушыларға қатысты АЖІШ жүргізуге мүмкіндік береді;

- ауыр және аса ауыр сыбайлас жемқорлық қылмысы үшін сотталған адамдарды ШМББ-ға енгізілген тыйымға сәйкес, аталған адамдарды ШМББ бойынша босату мүмкіндігінен айырады.

Бұдан басқа, Мемлекет басшысының паракорлыққа пара берушілер мен делдалдардың жауапкершілігін қатаңдату туралы тапсырмасын орындау үшін, 367 (*Пара беру*) және 368 (*Парақорлыққа делдал болу*) баптарда санкцияларды күшейту көзделген .

ҚК-нің 367-бабына («Пара беру») қатысты:

ҚК-нің 367-бабының бірінші бөлігі бойынша ең жоғарғы жаза **3 жылдан 5 жылға дейін**, осы баптың екінші бөлігі бойынша (айтарлықтай мөлшерде пара беру) - **5 жылдан 7 жылға дейін** ұлғайтылды.

Осылайша, айтарлықтай мөлшерде пара беру ауыр қылмыстар санатына өтеді, бұл өз кезегінде:

- «Жедел-іздістіру қызметі туралы» Заңның 12-бабы 4-тармағына сәйкес күдіктілерге, айыпталушыларға қатысты АЖІШ жүргізуге мүмкіндік береді;
- ауыр және аса ауыр сыбайлас жемқорлық қылмысы үшін сотталған адамдарды ШМББ-ға енгізілген тыйымға сәйкес, пара берушілерді ШМББ бойынша босату мүмкіндігінен айырады;
- ҚК-нің 46-бабына («Бас бостандығынан айыру») енгізілген түзетулерге сәйкес, қауіпсіздігі барынша төмен мекемелерде (колония-қоныстарда) бірден жазасын өтеу мүмкіндігінің күшін жояды.

Тісінше, ҚК-нің 367-бабының 3 және 4-бөліктері бойынша сотталған адамдар дереу колония-қоныста ШМББ-ға және жазасын өтеуге тыйым салу түріндегі осындай салдарға ие болады.

Сонымен қатар, ҚК-нің 367-бабының барлық бөліктерінде **бірнеше еселенген айыппұл мөлшері ұлғайтылды**.

Анықтамалық:

бірінші бөлігі: «пара мөлшері 10 еседен 20 есеге дейін» болса, «пара мөлшері 20 еседен 30 есеге дейін» болды;

екінші бөлігі: «пара мөлшері 20 еседен 30 есеге дейін» болса, «пара мөлшері 30 еседен 40 есеге дейін» болды;

үшінші бөлігі: «пара мөлшері 30 еседен 40 есеге дейін» болса, «пара мөлшері 40 еседен 50 есеге дейін» болды;

төртінші бөлігі: «пара мөлшері 40 еседен 50 есеге дейін» болса, «пара мөлшері 50 еседен 60 есеге дейін» болды.

368-бапқа («Парақорлыққа делдал болу») қатысты:

ҚК-нің 368-бабы бірінші бөлігі бойынша ең жоғарғы жаза **2 жылдан 3 жылға дейін** ұлғайтылды, осы баптың екінші бөлігі бойынша (бірнеше рет не қылмыстық топ немесе адам өзінің қызмет бабымен пайдалана отырып жасаған делдалдық) қолданыстағы санкция сакталды 6 жылға дейін.

Одан басқа, 368-баптың екі бөлігінде де еселік айыппұлдың мөлшері көбейтілді.

Анықтамалық:

бірінші бөлігі: «пара мөлшері 5 есе ден 10 есеге дейін» болса, «пара мөлшері 10 еседен 20 есеге дейін» болды;

екінші бөлігі: «пара мөлшері 10 еселенгеннен 20 еселенгенге дейін» болса, «пара мөлшері 20 еселенгеннен 30 еселенгенге дейін» болды.

Осылайша, іс-әрекет ҚК-нің 368-бабының екінші бөлігі бойынша және қазір де ауыр сыбайлас жемқорлық қылмыс болып табылады.

Бұл ретте ҚК-нің 368-бабының 2-бөлігі бойынша сотталған адамдардың бірден колония-қоныста ШМББ-ға және жазасын өтеуге тыйым салу түріндегі салдары болады.

4. «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Занда мемлекеттік қызметшілер, Парламент депутаттары, судьялар үшін Қазақстан Республикасының тыйым салуға жатпайтын шетелдік банкітерде шоттар (сальмдар) ашу және оларды иелену, Қазақстан Республикасынан тыс жерде орналасқан шетелдік банкітерде қолма-қол ақша мен құндылықтарды сақтау бойынша сыбайлас жемқорлыққа қарсы жаңа шектеу енгізілді.

Қаралып отырған шектеу қолданылатын адамдар лауазымға тағайындалған күннен бастап 6 ай ішінде, ал жұмыс істеп жүрген мемлекеттік қызметшілер, Парламент депутаттары мен судьялар (бұдан өрі – мемлекеттік қызметшілер) Заң қолданысқа енгізілген

- (в помещении) с разрешением работы с 7 до 24 часов при заполняемости до 50%, но не более 50 мест, с соблюдением требований приложения 21 постановления Главного Государственного санитарного врача Республики Казахстан №67 от 25 декабря 2020 года;
 - 8) сауны в будние дни кроме воскресенья, согласно внутреннего распорядка, с соблюдением требований приложения 16 постановления Главного Государственного санитарного врача Республики Казахстан №67 от 25 декабря 2020 года;
 - 9) объектов культуры (репетиции с участием не более 30 человек), с соблюдением требований приложения 9 постановления Главного Государственного санитарного врача Республики Казахстан №67 от 25 декабря 2020 года;
 - 10) театров, кинотеатров, концертных залов, при соблюдении заполняемости не более 20% и требований приложения 9 постановления Главного Государственного санитарного врача Республики Казахстан №67 от 25 декабря 2020 года.
2. Аким Уильского района, главному врачу Уильской районной больницы обеспечить контроль температуры тела посетителей на входе ПМСП, всех лиц с подозрением на ОРВИ, грипп и симптомами COVID-19 принимать через «фильтр», в приемном покое стационара провести распределение ежедневного потока пациентов отдельно по хирургическому и терапевтическому профилю и строгое соблюдение усиленного дезинфекционного режима.
3. Контроль за исполнением настоящего постановления оставляю за собой.
 4. Настоящее постановление вступает в силу со дня подписания.
- Главный Государственный санитарный врач Актобинской области Беркимбаева Н.А.**

күннен бастап 6 ай ішінде (31.12.2020ж. бастап) Қазақстан Республикасынан тыс орналасқан шетелдік банкітердегі қолда бар шоттарды жабуға міндетті.

Бұл ретте, Занда мемлекеттік қызметшілердің шетелдік банкітерде шоттары болуға құқығы бар жағдайлар айқындалған, атап айтқанда: олар Қазақстан Республикасынан шет елдердегі мекемелерге, өкілдіктерге және халықаралық ұйымдарға жұмысқа жіберілген немесе шетелде оқып жүрген, немесе шетелде тағылымдамалардан өткен, немесе шетелдік ісқаралар болған немесе шетелде емделіп жүрген жағдайларда, немесе шетелде кемелте толмаған баланың заңды өкілі ретінде не шетелдік банкітердегі шот немесе қолма-қол ақша және басқа да құндылықтар мұраға қалдырылған кезде мемлекеттік қызметшінің немесе тиісті адамның жұмыс немесе оқу не емделу кезеңінде кемелетке толған адамның қорғаншысы немесе қамқоршысы ретінде болады.

Тиісті мән-жайлар тоқтатылған күннен бастап (мысалға, шетелдік ісқаралардан, оқудан және т.б. қайтарылған күннен бастап) немесе мұра қабылданған күннен бастап 6 ай ішінде мемлекеттік қызметші шетелдік банкітегі шотты жабуға және (немесе) шетелдік банкітегі қолма-қол ақша мен құндылықтарды сақтауды тоқтатуға міндетті.

Егер мемлекеттік қызметші шет мемлекеттің қызметіні органдары салған қамаққа алуға байланысты немесе дүлей зилалардан, ескери іс-қимылдар, төтенше жағдай сияқты мән-жайларға байланысты шотты жабса алмаса, шот тыйым салуды қолдану тоқтатылған немесе өзге де мән-жайлар тоқтатылған күннен бастап 6 ай ішінде жабылуы тиіс.

Осы орайда, егер мемлекеттік қызметші шетелдік банкітегі шотты жабуды қаламаса және мемлекеттік қызметтен кетуге ниет білдірсе, онда ол шотты жабу үшін белгіленген мерзім ішінде өз еркімен жұмыстан босату туралы өтініш беруге құқылы.

Бұл норма мемлекеттік қызметшіні теріс себептер бойынша жұмыстан шығаруға жол бермеуге бағытталған, өйткені қолданыстағы төртін бойынша сыбайлас жемқорлыққа қарсы кез келген шектеуді сақтамау мемлекеттік қызметтен теріс себептер бойынша жұмыстан шығаруға әкеп соғады.

Екінші. Еңбек кодексінің 26-бабы 2-тармағының 2) тармақшасында «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне Мемлекет басшысының 2020 жылғы 1 қыркүйектегі «Жаңа жағдайдағы Қазақстан: іс-қимыл кезеңі» атты Қазақстан халқына Жолдауының жекелеген ережелерін іске асыру мәселесі бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2020 жылғы 30 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Заңымен сыбайлас жемқорлық қылмыс жасаған адамды квазимемлекеттік сектор субъектілеріне жұмысқа орналастыруға жол берілмейді деп бекітілген. Осы түзету енгізілгенге дейін сыбайлас жемқорлық қылмыс жасаған адамды квазимемлекеттік сектор субъектілерінде басқарушылық функцияларды орындаумен байланысты лауазымға ғана қабылдауға тыйым салынды.

Осылайша, қазіргі уақытта **бұрын сыбайлас жемқорлық қылмыс жасаған адам кез келген квазимемлекеттік сектор ұйымында кез келген лауазымға қабылдана алмайды**.

Бұдан басқа Еңбек кодексінің 5

Ресей империясы қазақтардың арасына сыналай ену, қандай жолмен болсын олардың жерін, табиғи байлығын құшағына тарта беру үшін бар күшін салып бақты. Екінші Екатерина өзінің Орынбордың генерал-губернаторына берген нұсқау-бұйрығында оған:

«1. Қырғыз-қазақ халқының бір ру басшыларының екінші ру басшыларымен араз етіп, бірімен-бірін қас етіп, бірінші етін бірі жеуге себеп болыңыз.

2. Сұлтандардың бірімен бірі араз қылып, бірімен-бірін иттей тартыс-

жасап, нәтижесінде Ойыл бекінісінің жобалық түпнұсқа сызбасы жасалды.

Қалашық Ойыл өзенінің оң жағалауына, жоғарыда орналасты, оның солтүстік-шығысы құмдақ болып келеді де, оңтүстікке қарай биік құм төбелерге ауысады. Қалашықта орыс-қазақ орта мектебі, сауат ашу мектебі, шіркеу, пошта бөлімшесі, жергілікті команда жанындағы лазарет және мал дәрігерлік пункт жұмыс істеді. Бірінші бөлігіне әскери тұрғындарға арналған құрылыстар мен шіркеу орналастырылды, әскери гарнизон

Атаман жергілікті халықтың мүддесіне онша көңілі құламай, империя өкілі тұрғысынан әрекет етсе керек, жергілікті қазақтар оны Елек майданында казак Серебряковпен бірге тұтқында ұстайды (78).

Жәрмеңке ғимаратының кешені қай жағынан болсын өлкеде сирек кездесетін бірегей құнды құрылыс жәдігері. Кезінде басқа да аймақтардағы сияқты, мұнда да оны бұзып, кірпішін пайдалану ниетімен сүймен, басқа да қарулы құрал жұмсағандар аз болған жоқ. Бірақ кірпіштің мықтылығынан ғана ғимарат сақталып қалды. Бекіністегі бірнеше ғимараттардың, ортасы алаңқай, төрт құбылалар орай салынған жәрмеңке кеңсесінің, шіркеудің,

Орынбор жәрмеңке комитетінің, сондағы сауда корпустары мен мұсылман мешітінің, емхана, аса ауқатты татар байлары салдырған ғимараттардың дәлме-дәл көшірмесі деп есептейді. Оның пікірі Ойылдағы кешенді тарихи құрылыстың сәулетшісі жаңағы А. Брюллов дегенге саяды.

Бекіністегі сөнімен де, сапасымен де қазірге дейін ерекше көз тартатын тарихи кешенді құрылыстардың бірі – жергілікті көпес Красавиннің тұрғын үйі және оның іргелес дүкендері. Үйдің сыртқы есігінің маңдайша жақтауларының темір оюларымен өсем безендірілуі, жақтау темірге «1901» деген санның ойып жазылуы оның арнайы құйылғанын көрсетеді. Сондай-ақ

ҚАҚПАДАҒЫ БЕКІНІС

тырып, бірінің етін бірі жеуге себеп болатындай іс қылыңыз.

3. Қырғыз-қазақтың басшы адамдарын сұлтандармен араз қылып, сұлтандарын өз қол астындағы ақсақал адамдарымен араз қылыңыз. Арасына от түскен уақытта жанып кетердей өдіс-айла даярлай беріңіз», - дегенді мықтап тапсырды. (77). Осы мақсатта XIX ғасырудың екінші жартысында Ресеймен шекаралас жерлерде жаңа қалалар, бекіністер бой көтере бастады. Солардың бірі - Ойыл бекінісі.

Орынбор генерал-нубернаторы Н. Крыжановскийдің Соғыс министріне: «Ойыл өзенінің жағасынан өзімізге басты тірек пунктін салу талабызды қолдауыңызды өтінемін. Бекіністі тұрғызудағы мақсат ол- қай уақытта да қандай да болмасын қазақ даласындағы бүліктер мен толқуларды басуда, оларға қарсы батыл қимыл жүргізуде сенімді тірегіміз болмақ». – деп өтініш жазды, ол аяқсыз қалған жоқ. 1865 жылғы 26 қаңтарда Орынборда Соғыс және Ішкі істер министрлерінің қатынасуымен құпия жиын өтті. Жиын барысында жаңадан тұрғызылатын бекіністің сыртқы және ішкі келбетінің, бекіністің іші мен айналасына тұрғызылатын объектілердің жобалық сызбасын жасау Орал облысының губернаторы генерал-майор Вревкинге тапсырылды. Вревкин басқарған комиссия үш ай жұмыс

бірнеше ондаған қазақтар мен солдаттардан тұрады. Олардың басты міндеті – жәрмеңкеге адамдар көп жиналған кезде төртіпт і қадағалау. Осы әскери бекіністің солтүстік-шығысында жарты верста жерде Шипов кенті бар, онда түбегейлі тұрақтамаған қоныс аударушылар (малоросстар) тұрады. Кентпен қатарласа солтүстік-батыста Көкжар жәрмеңкесінің тас корпустары орналасқан.

Бекініске 1870 жылы Шипов атауы берілді. Николай Николаевич Шипов Жайық қазақ-орыстар әскерінің атаманы, генерал-майор, кейін генерал-адъютант болған. 1891 жылы Жайық қазақ-орыстары әскерінің 300 жылдық мерейтойын ұйымдастыруға қатысқан. Оралда киім шеберханасын, әскери офицерлер ат қорасын, орталық телефон станциясы мен әскери-реалдық училище салдырған. Акционер ретінде 1891-93 жылдарда Рязань-Орал теміржолын тартуға ат салысқан. Тасқала ауданындағы, Саратов-Орал теміржолы бойындағы төртінші сыныпты станция Шипов есімімен аталады.

Н. Шипов 1865 жылы Ойыл бекінісінде орналасқан әскери қазақтардың әскери-даярлық бөкінісібесін шыңдағын, қазіргі тілмен айтсақ әскери-даярлық полигонын жасақтау үшін бекініске келді. Сол жылы 19 тамызда Барқын құмынын сағасында алаңқай жасаттырып, оған ағаш ектірді.

Ойыл ауданы, КӨПТОҒАЙ АУЫЛДЫҚ ОКРУГІНІҢ, КӨПТОҒАЙ АУЫЛЫНДАҒЫ МӘН. МАҒЫНАСЫ ЖОҚ КӨШЕ АТАУЛАРЫН ӨЗГЕРТУ ТУРАЛЫ ЖЕРГІЛІКТІ ҚОҒАМДАСТЫҚ ЖИНАЛЫСЫНЫҢ № 1 ХАТТАМАСЫ

Көптоғай ауылдық округі 15 наурыз 2021 жыл

Көптоғай ауылдық әкімшілігі 10-00 сағат

Көптоғай ауылында жергілікті қоғамдастық жиналысына қатысуға құқығы бар мүшелер саны: 44

ТӨРАҒАЛЫҚ ЕТУШІ:

- Көптоғай ауылдық округі әкімі Асылбаев Ерлан Базарбайұлы
- Жергілікті қоғамдастық мүшелері
- Көптоғай ауылының тұрғындары
- Таушанова Нұрлыгүл Жарылғасынқызы – қоғамдастық жиналысының төрағасы
- Омарова Мейрамгүл Бақтығалиқызы – қоғамдастық жиналысының хатшысы

Жиналысқа қатысқан коамдастық мүшелерінің саны – 30

Жергілікті қоғамдастық жиналысын Көптоғай ауылдық округі әкімі Е.Б.Асылбаев ашты.

КҮН ТӘРТІБІ:

Көптоғай ауылдық округі, Көптоғай ауылындағы мән-мағынасыз көше атауларын өзгерту туралы.

Жиында қоғамдастық жиналысының төрағасы Н. Таушанова күн тәртібіндегі мәселелерге тоқталып, Республикалық ономастика комиссиясының отырысында қаралып, мақұлданған «Тарихи тұлғалар», «Тарихи жер-су атаулары» және «Дәстүрлі атаулар» тізімдерінен «Жамбыл», «Мөңгілік ел» атауларын беруді ұсынды.

СӨЗ СӨЙЛЕГЕНДЕР:

Б.Жұмырбаев: Мен бұл ұсыныспен толық келісемін. Себебі «Тұрғын үй-91», «Астанаға 10 жыл» деген атаудың ешқандай мән-мағынасы жоқ. Оның орнына Нұрғұл Жарылғасынқызы айтқандай, Қазақтың аса көрнекті ақыны Жамбыл Жабаевтың туғанына биыл 175 жыл толуына сәйкес ауылымыздың бір көшесіне осы ұлы тұлғаның есімі берілуі керек және ұлы тұлғалардың атын өшірмей, өскелең ұрпаққа жеткізу бізге міндет.

С Дүйсенов: Бұл өзімізге, болашақ жастарымызға қажет. Мөңгілік ел – қазақ елінің ұлттық идеясы. Мен бұл ұсынысты қолдаймын және аталып өткен барлық көше атауларына келісемін.

Е Ниязов: Мен де бұл ұсынысқа келісемін. Жалпы біздің еліміз жерін, елін қорғаған ата- бабаларымызбен бірге тарихи тұлғаларымыздың бірлігінің арқасында талай жетістікке жеткен. Соның бірі, аталып өткендей Ж Жабаевтың есімін көшемізге берсек, нұр үстіне нұр болар еді. Осындай ерен еңбекпен, ақ білектің күшімен, ақ найзаның ұшымен келген тәуелсіздігіміздің мәңгілік болуы жолында көшенің атауын «Мөңгілік ел» деп аталуы біздің өскелең ұрпағымыздың алдындағы төлім- төрбиеміз өткенімізді ұлағаттап, рухани - патриоттық тәрбие берудегі борышымыз деп санаймын.

Н.Таушанова: Енді осы ұсынысты дауысқа салу қажет деп санаймын.

Сонымен дауысқа салсақ...

Көптоғай ауылдық округінің, Көптоғай ауылындағы мән-мағынасы жоқ көше атауларын өзгерту туралы сұрағы бойынша санау үшін дауысқа салынады. (дауыс беруге қатысушылардың қол көтеруі мен ұсыныстары арқылы анықталады)

«Жақтады» - 30

«Қарсы» - 0

«Қалыс қалғандар» - 0

Қоғамдастықты тыңдауға қатысып отырған азаматтардың дауыс беру қортындысы бойынша Көптоғай ауылдық округі, Көптоғай ауылындағы мән-мағынасы жоқ көше атауларын өзгерту мақұлданды.

Жиналысқа қатысқан жергілікті қоғамдастық мүшелері айтылған ұсыныстарды бір ауыздан қолдап **ШЕШІМ ЕТТІ:**

1. Көптоғай ауылдық округі бойынша мән- мағынасы жоқ Көптоғай ауылындағы Тұрғын үй-91 көшесінің атауын «Жамбыл», Астанаға 10 жыл көшесінің атауын «Мөңгілік ел» атауына өзгерту ұсынылсын.

2. Осы ұсыныс облыстық ономастика комиссиясының қарауына ұсынылсын.

Жиын төрағасы: **Н Таушанова.**

Жиын хатшысы: **М Омарова.**

19 наурыз 2021 жыл

3

ОЙЫЛ АУДАНЫ АУЫЛДЫҚ ОКРУГТЕРІНІҢ ШАРУАШЫЛЫҚ СУБЪЕКТІЛЕРІНДЕГІ ЖӨНЕ ЖЕКЕ ТУЛҒАЛАРДЫҢ ТЕХНИКАЛАРЫН 2021 ЖЫЛЫ ТЕХНИКАЛЫҚ БАЙҚАУДАН ӨТКІЗУ КЕСТЕСІ

Аудан көлеміндегі трактор өздігінен жүретін ауылшаруашылық, мелиоративтік және жол құрылыс машиналарымен трактор тіркемелерінің, астық жинайтын комбайндардың жыл сайынғы техникалық байқаудан өткізу екі кезеңде, «Электрондық үкіметтің» www.egov.kz веб-портал (бұдан әрі – порталы) арқылы жүргізіледі.

1-кезең. Тракторлар, мелиорациялық, жол құрылыс машиналарын жыл сайынғы техникалық байқаудан өткізу.

2-кезең. Өздігінен жүретін ауылшаруашылық машиналары мен комбайндардың түрлерін, трактор тіркемелерін жыл сайынғы техникалық байқаудан өткізу.

№ р/с	Ауылдық округтер, кәсіпорындар, ұйымдар мен мекемелер атауы	1-кезең Өтетін күні	2-кезең Өтетін күні
1	Ш.Берсиев атындағы а/о	14 - 16.04	08 - 09.06
2	Көптоғай а/о	19 - 21.04	10 - 11.06
3	Қараой а/о	22 - 23.04	15 - 16.06
4	Сарбие а/о	27 - 29.04	17 - 18.06
5	Ойыл а/о	04 - 06.05	22 - 23.06
6	Саралжын а/о	11 - 13.05	24 - 25.06
7	Қайыңды а/о	14 - 15.05	29 - 30.06
8	Аграрлық колледж	18.05	
9	Ойыл орман шаруашылығы	19.05	
10	Ойыл электр жүйесі бөлімшесі	20.05	
11	«Көкжар» коммуналдық мемлекеттік кәсіпорны	21.05	

Ескерту: *Ауылшаруашылығы машиналарына, тракторларға, астық жинайтын комбайндар мен трактор тіркемелеріне мемлекеттік техникалық байқау тұрған елді мекендерде өткізіледі.*

Ойыл аудандық кәсіпкерлік және ауыл шаруашылығы бөлімі

ХАБАРЛАНДЫРУ

Құрметті Ойыл ауылының тұрғындары!

2021 жылдың 19 сәуір күні сағат 15 ⁰⁰ –де «Ақтөбе облысы Ойыл ауданы Ойыл ауылдық округі әкімінің аппараты» мемлекеттік мекемесінің Ойыл ауылы Көкжар көшесі №69 мекен жайындағы кеңсе ғимаратында Ойыл ауылдық округі бойынша жергілікті қоғамдастық жиыны өтеді.

Күн тәртібіндегі мәселе:

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 24 ақпандағы 2014 жылғы № 138 «Әкімшілік – аумақтық бірліктерге, елді мекендердің құрамдас бөліктеріне атау беру, оларды қайта атау, сондай-ақ олардың атауларының транскрипциясын нақтылау мен мен өзгерту кезінде тиісті аумақ халқының пікірін ескеру қағидасын» және «Қазақстан Республикасының әкімшілік-аумақтық құрылыс туралы» Қазақстан Республикасының 1993 жылғы 8 желтоқсандағы Заңына, Қазақстан Республикасының «Жергілікті мемлекеттік және өзін-өзі басқару туралы» заңдарына сүйене отырып **Ойыл ауылының көше атауын өзгерту туралы қоғамдық тыңдалым өтеді.**

«Ойыл ауылдық округі әкімінің аппараты» ММ

ХАБАРЛАНДЫРУ

Құрметті Қараой ауылының тұрғындары!

2021 жылдың 19 сәуір күні сағат 10.00 –де «Ақтөбе облысы Ойыл ауданы Қараой ауылдық округі әкімінің аппараты» мемлекеттік мекемесінің Қараой ауылы Еңбеккерлер көшесі, №6 мекен-жайындағы кеңсе ғимаратында Қараой ауылдық округі бойынша жергілікті қоғамдастық жиыны өтеді.

Күн тәртібіндегі мәселе:

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 24 ақпандағы 2014 жылғы №138 «Әкімшілік – аумақтық бірліктерге, елді мекендердің құрамдас бөліктеріне атау беру, оларды қайта атау, сондай-ақ олардың атауларының транскрипциясын нақтылау мен өзгерту кезінде тиісті аумақ халқының пікірін ескеру қағидасын» және «Қазақстан Республикасының әкімшілік- аумақтық құрылыс туралы» Қазақстан Республикасының 1993 жылғы 8 желтоқсандағы заңына,Қазақстан Республикасының «Жергілікті мемлекеттік және өзін-өзі басқару туралы» заңдарына сүйене отырып Қараой ауылдық округі, Қараой ауылының көшелерінің атауын өзгерту туралы қоғамдастық жиыны өтеді.

«Қараой ауылдық округі әкімінің аппараты» ММ

ЕСКЕ АЛУ

Шолпан Сағындыққызы Қашқынбаева

(14.03.1936ж-01.06.1981ж)

Әжеміз тірі болғанда 85 жасқа толар еді.

Туған күнінде сағынышпен еске аламыз!

Еске алады ұрпақтарыңыз,

Ағайын дос, бауырлар.

Наурыздың он төртінде жыл сайын.

Жаныңыз жәннәт, жұмақ болсын мекеніңіз,

Қабыл болсын бар тілеген дұғамыз.

Қорғап, қолдап арауғаңызбен ұрпақтарыңызды

Желеп жебеп жата көрші Әжетай.

Еске алушылар: немереніз Сағындық, шөбереніз

Темірлан, Әлихан, жиндеріңіз бен жиеншарларыңыз.

Ойыл селосы,

(18.03.1941ж-28.06.1994ж)

Ардақты өкеміз Нұрлыбай Оразұлы Жаңпейсов көзі тірі болса, 18 наурызда 80 жасқа толар еді... Сұм ажал ортамыздан алып кеткеніне 27 жыл толып отыр. Өкемізді сағына еске ала отырып, топырағың торқа, жанның жәннатта нұрлансын деп Алладан тілейміз.
Әке, көзден кеттіңіз мәңгі жырақтап,
Сенбей сізді көп іздедік біз жылап.
Кетіпсіз ғой бұл өмірден мәңгіге,
О дүниені мекен қылып тұрақтап.
Әке деген асқар тауың,орманың,
Әке деген жұбанышың,қорғаның!
О,адамдар бар кезінде өкені,
Қадірлейік,өкініште болмағын!
Адам мәңгі жүрмейді бұл жалғанда,
Көнеміз ғой тағдырдың салғанына.
Көзімізге ып-ыстық жас келеді,
Әке, өзіңді сағынып, еске алғанда!
Қол жайып «Әумин» — деп бата оқып,
Жүреміз талай барып қабіріңе!
Мейіріммен жымғған күлкіңізді,
Еске алып, мәңгілікке сағынамыз.
Жатқан жерің, жан әке, жайлы болып,
Сөуле шашып тұрсыншы қабіріңде.
Еске алушылар: зайыбы – Жансұлу, балалары, немерелері – жиендері.

«Көптоғай ауылдық округі әкімінің аппараты» ММ Көптоғай ауылдық мал дәрігерлік бекетінің дәрігері Нысанбаев Нұржан Жалғасбайұлының анасы **Сембаева Бақыт Сембайқызының** қайтыс болуына байланысты ағайын, тума-туыстарына қайғысына ортақтасып, көңіл айтамыз.

Ойыл аудандық білім бөлімі мен аудандық білім қызметкерлерінің кәсіподақ ұйымы, Ойыл қазақ орта мектебінің ұжымы және бастауыш кәсіподақ ұйымы Ойыл қазақ орта мектебінің мұғалімі Кенжебай Аягүл Қаныбекқызына қайын атасы **Қарасаев Аманқостың** қайтыс болуына байланысты ағайын, тума-туыстарына қайғысына ортақтасып, көңіл айтады.

«Ойыл балалар жасөспірімдер спорт мектебі» КММ ұжымы және бастауыш кәсіподақ ұйымы осы мектептің еркін күрес жаттықтырушысы Аманқосов Досболға өкесі **Аманқостың** қайтыс болуына байланысты қайғысына ортақтасып көңіл айтады.

Газет аптасына бір рет шығады.
Таралымы 1767 дана. Тапсырыс №291
Көлемі 1 баспа табақ, индекс 65525

«Хабар-Сервис» ЖШС-нің
баспаханасында басылды.
Ақтөбе қаласы, Ә. Смағұлов көшесі 9/2.
Басылу сапасы жөнінде 400-400
телефонына хабарласуға болады.

ТІЛ - ХАЛЫҚ ТАҒДЫРЫ

ЕлімізТәуелсіздік алған жылдардан бастап, қазақ тіліне мемлекеттік мәртебе берілуіне байланысты бір кездері тілімізде орысша қолданылып келген сөздер анна тіліне аударыла бастады. Сөйтіп ана тіліміз мемлекеттік мәртебе алды, халықтың көптеген көкөсеген бір арманы орындалды. Бірақ бұл үлкен істің басы ғана. Мемлекеттік мәртебе алысымен тілдің көсегесі өздігінен көгерге қалмайтындығы түсінікті, өрине. Осы тұста Елбасының саясаты қазақ тілінің дамуына ерен еңбек пен зор үлес қосты. Ең алдымен тілге жасалған қамқорлық, оның қадір-қасиетін қалған қауымға танытудан басталды. Бұл орайда ана тілі қоғамына жүктелер міндет ерекше. Ұлтаралық қатынастардағы ең маңызды мәселе-тіл. Тіл саясатын адал, әділ жүргізу-республикамыздың тыныш ахуалды орнықтырудың да, ана тіліміздің алаңсыз дамуының да кепілі. Елбасының тікелей өзі де Қазақ ССР-нің Тіл туралы Заңының мүлтіксіз орындалуына, оның республика-

дағы халықтар достығының дәнекері, барлық ұлттар мен ұлыстардың тілдерінің емін-еркін, тепе-тең дамуының кепілі, қазақ тілінің қайта өрлеуінің, өзін дүниеге әкелген халықпен бірге мәңгі жасауының кепілі болуына күн-бе-күн назар салып, ана тілінің болашағы үшін «латын өліпбііне» көшу бағдарламасын тәуекел туына алып келді. Мұндағы мақсат - ана тілге деген перзенттік парыз, қоғамның игілігі үшін қызмет. Біле білгенге, Елбасының ана тілінде айқын, анық сөйлеуі, тіл тазалығы мен сөз саптауы үлкен өнеге. Бауыржан Момышұлының «Тіл де түлеп, өзгеріп өсіп отырады» - деген нақыл сөзі бар. Тіл - халық тағдыры. Халық ана тілін қадірлеп, онымен бірге мәңгі жүрсе, қазақ тілі өшпейтін, өлмейтін тағдыр тарабымыз. Ел аманда, қазақ аманда, қазақ тілі мәңгілік.

Сағыныш ШАМСОНОВА,
Қаракемер ауылдық
кітапханасының кітапханашысы.

ПЕШПЕН ЖЫЛЫТУДЫҢ ҚАУІПТІЛІГІ – УЛЫ ГАЗБЕН УЛАНУ

Адам өміріне орасан шығын әкелетін өрт оқиғасымен өрттен тараған көмір қышқыл газының ұлы екендігі айтылып, жазылғанымен елі де болса немқұрайлықпен қараудамыз. Атап айтсақ, 2020-2021 жылдардағы жылу беру маусымында Ақтөбе облысында тұнықтырғыш газымен уланудың 4 жағдайы тіркеліп, 7 адам уланған. Сонымен қатар ауданымызда да ағымдағы жылдың 1 наурызында Көптоғай ауылдық округі, Амангелді ауылының 5 тұрғыны, оның ішінде 3-і бала тұнықтырғыш газымен улану диагнозымен ауруханаға түсті. Уланудың басты себебі тұрғын үйдегі пеш жүйесінің түтін құбыры және түтіндігі күйеден тазартылмаған.

Қазіргі таңда ауданымызда 2020-2021 жылдардағы жылу беру маусымында тұрғын үй секторында Төтенше жағдайларды болдырмау, алдын-алу мақсатында ауқымды іс-шаралар атқарылып келеді. Ауданымыздағы тұрғын үйлерге профилактикалық жұмыстар жүргізу барысында өрт қауіпсіздігі ережелері мен талаптарының бұзушылықтары анықталуда. Бұзушылықтардың басым бөлігі жылыту пештерінің ақаулығы, түтін құбыры мен мұржалары тазартылмаған, жылыту пештерінің алдына көлемі 0,5 х 0,7 м көлеміндегі металл қаңылтыр төселмеген және т.б. Сонымен қатар аудан орталығындағы тұрғындарға үйлеріңіздіңде табиғи газды анықтайтын сигнализаторларды тоқ көзіне қосып, қалыпты жұмыс жағдайына келтірулеріңізді сұраймыз.

Сондықтан, осы кезде уланудың қауіпіне қарсы күрес жүргізіп оны болдырмаудың мүмкіндіктерін жасап

Ойыл ауданының Төтенше жағдайлар бөлімі

отыруға тиіспіз. Ол үшін от жағу маусымы кезінде пештер мен басқа да жылу беру құралдарының қалыпты жұмыс жасауына ұдайы бақылау жүргізу қажет.

Жоғарыда айтылғанның негізінде, аудан тұрғындары өрт қауіпсіздік ережелерін сақтау басты назарда болуы керек.

Алдағы уақытта біле отырған жөн деп санаймын: Тұнықтырғыш газ немесе көміртек тотығы-түссіз, иісі жоқ газ, ауадан жеңіл. Тұнықтырғыш газ әр жолы ағаш, көмір отынды жаққан кезде қалыптасады.

Тұнықтырғыш газымен улану себептері:

Пеш жағып жылытуды пайдалану ережелерінің бұзылуы (уақытылы саңылауларды жаппау, таза ауаның жеткіліксіздігі, нашар тартуы).

Пешпен түтін шығу жолдарының ақаулы жұмыс жасауы (пеш құрылысындағы жарықтар, түтін шығу жолдарының бітелуі).

Адамның өрт ошағында болуы. Ауа алмасу нашар гаражда немесе бөлмеде автокөлікке техникалық қызмет көрсету.

Қозғалтқышы қосылған күйдегі автокөлікте ұйықтау.

Сіздер мен біздің ең басты міндетіміз адам өмірі мен мүлкін өрттен және басқа да төтенше жағдайлардан қорғау болып табылады. Сондықтан да, аудан тұрғындары өздерінің, балаларының, тұма-туысқандарының өміріне бей-жай қарамай жеке тұрғын үйлерінде, жұмыс орындарында және басқа да қоғамдық орындарда өрт қауіпсіздігі ережелерін сақтап жүруіңізді сұраймыз.

ЖАЛПЫҒА БІРДЕЙ ДЕКЛАРАЦИЯЛАУ - ЖЕМҚОРЛЫҚТЫҢ ЖОЛЫН КЕСЕДІ

Мемлекеттік кіріс органдары сыбайлас жемқорлықтың алдын алу мақсатында жыл сайын жаңа өзгерістермен жаңашылдықтарды енгізу жүргізуде. 2021 жылдың басты жаңалығы бұл жалпыға бірдей декларациялаудың алғашқы кезеңінің бастау алуы. Жалпыға бірдей декларацияны көптеген дамыған елдер қолданады, олардың қатарында АҚШ, Германия, Сингапур, Франция, Швейцария, Финляндия және т.б. Жалпыға бірдей декларациялауды енгізу мәселесі 2000 жылдардан бастап қозғалып келген және шетелдік тәжірибені зерделеу жұмыстары жүргізілді.

Жалпыға бірдей декларациялау не үшін қажет? Басты мәселе сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес үшін. Халықты декларациялау арқылы көкейкелі табыстарды анықтап оны айналымға шығару. Осының нәтижесінде бюджетке төленетін салықтың мөлшерін ұлғайту және қылмыстарды қаржыландыруға шектеу қою.

Жалпыға бірдей желарациялаудың бірінші кезеңі 2021 жылдың 1 қаңтарынан басталады. Бұл кезеңде мемлекеттік қызметшілер және олардың жұбайлары, сондай-ақ оларға теңестірілген адамдармен олардың жұбайлары тапсыруға міндеттеледі.

Екінші кезеңде 2023 жылғы 1 қаңтарынан бастап мемлекеттік кәсіпорындар мен квазимемлекеттік сектор қызметкерлері мен олардың жұбайлары қамтылады.

Үшінші кезеңде 2024 жылғы 1 қаңтарынан бастап заңды тұлғалардың

басшылары мен құрылтайшылары және олардың жұбайлары, дара кәсіпкерлер мен олардың жұбайлары декларацияланатын болады.

Ал 2025 жылдың 1 қаңтарынан бастап, яғни төртінші кезеңде халықтың қалған санаттары жалпыға бірдей декларациялауға толық көшеді.

Декларацияны азаматтар тұрғылықты жері бойынша тапсырады. Қағаз жеткізгіште тапсырған жағдайда ағымдағы жылдың 15 шілдесіне дейін кешікпеу керек. Электрондық түрде тапсырған жағдайда 15 қыркүйекке дейін тапсыру міндеттелген.

2021 жылдан бастап салық төлеушілерге қолайлы жағдай туғызу мақсатында e-salyk.azamat мобильдік қосымшасы іске қосылды. Осы қосымша арқылы жалпыға бірдей салық есептілігін (250.00 нысан) салық органына жолықпай тапсыруға мүмкіндік алып отыр. Сонымен қатар аталған қосымшада салық төлеушінің іздеу, жеке тұлғалар мен жеке кәсіпкерлердің алдағы төлемдері туралы мәлімет,салық есептілігін тоқтату және ұзарту, салықтық және өлеуметтік берешектері туралы электрондық қызметтерін алуға болады.

Салық кодексіне қосылып жатқан өзгерістер сыбайлас жемқорлықты тудыратын факторларды мейлінше азайтуға мүмкіндік жасайды дегенге сенім білдірудемін.

Б.МАЙЛАНОВ,
Ойыл ауданы бойынша
мемлекеттік кірістер
басқармасы басшысы.

ТӘУЕЛСІЗДІК ТАРТУЫ

ҚАЗАҚСТАН ТӘУЕЛСІЗДІГІНЕ

Еліміз Тәуелсіздік алғаннан кейінде ел экономикасы бірден аяғына тік тұра қоймағаны бөріне мәлім. Өйтсе де азаттықтың ақ таңында игі істер ретерімен шешімін табып бастады. Бұрын сарбиеліктер аудан орталығына қатынау үшін көктемде Жекенді сайының бойынан қайық арқылы өтетінді. Өткел бермес сай-саланың суын көзімен көргендер сол кездің қиындығын ұмыта қойған жоқ. Ел еңсесін тіктеген тұста осы жайды ескерген ел азаматтары 2005 жылы Жекенді сай бойына жаңадан көпір салып берді. Демек бұл да бір бізге берілген Тәуелсіздіктің үлкен сыйы.

КӨРІСУ, АМАЛ, НАУРЫЗ...

Еліміздің батыс өңірі Наурызды елден ерек қарсы алады. Маңғыстау, Атырау облыстарында тегіс, Орал, Ақтөбе облыстарының кей бөлігінде, көршілес Ресейдің Астрахан, Саратов, Орынбор, Қарақалпақстанның қазақтар көп қоныстанған жерлерінде Наурыз айы мерекесі ретінде осы айдың 14-күннен бастап, «Көрісу» салты басталады. Кей жерлерде «Амал» деп те атайды. Кейбір деректер бойынша мұны Байбақты Қазыбек күнтізбесі бойынша көрісу күні деп атайды. Бұл көрісу дәстүрі тек батыста ғана емес, бұрынғы еліміздің көп жерлерінде болғанға ұқсайды. Шөкәрімнің ұлы Ахаттың жазбаларында: «14-март — ескіше 1-март. Әкей айтты: «Бүгін ескіше 1-март, қазақша жаңа жыл, ұлыстың ұлы күні дейді. Ал жаңа жылдың бұрынғы аты — Наурыз, бұл фарсы тілі. Жаңа күн деген сөз. Қожа-молдалар ескі өдетті қалдыра-мыз деп, құрбан, ораза айттарын ұлыс күні дегізіп жіберген. Ескі қазақша, ескі түрікше жаңа жыл күнінің аты — ұлыс. Жаңа жыл басының ұлыс екеніне мынадай дәлел бар. «Ұлыс күні екіне толса, ол жылы ақ мол болар. Ұлы күсіден бата ала, сонда олжалы сөйкес болар» — деген. Бірақ осы батыс аймақтарда ұмытылып көрген емес.

XX ғасырда ел шұбырған аумапты-төкпелі заманда сан қазына түбірімен құрып, ұмытылып кеткені шынық. Бұл күн — «Пенденің аузы аққа, мал аузы көкке тиді» - деп адамның адаммен, жылдың жылмен көрісетіні күні. Бұл күннің тағы бір ерекшелігі бар. Көрісу күні бұрын-соңды бір-біріне өкпе-назы бар ағайын-туыс қарасты ағайынды жойып, татталасып, табысады. Тес қағыстырып, мал-жананың амандығын сұрасып, қыстан аман-есен шыққандықтарына тәубе келтіреді. Амал таңын қарсы алған әрбір үй ертемен есіктерін ашып қойып, жақсы тілектер тілейді. Ауыл тұрғындары ерте тұрып, елең-алаңнан жасы үлкен адамдарға сөлем береді.

Көрші-көлем бір-біріне «Жасың құтты болсын!», «Жасыңа жас қосылып, ғұмырың ұзақ болғай!» деп тілек айтады. Көрісу күні бұрынғы өкпеленіш кешіріліп, араздық ұмытылады. Биылдан бастап, Қазақстан Республикасының Президенті Қасым-Жомарт Тоқаев 14 наурызды «Көрісу күні» деп жариялады.

2010 жылдың 10 мамырынан бастап Бірік-кен Ұлттар Ұйымының Бас ассамблеясының 64-қарарына сәйкес 21 наурыз «Халықаралық Наурыз күні» болып аталып келеді. Бас ассам-

блея өзінің берген түсініктемесінде «Наурызды көктем мерекесі ретінде 3000 жылдан бері Балқан түбегінде, Қара теңіз аймағында, Кавказда, Орта Азияда және Таяу Шығыста 300 миллион адам тойлап келе жатқандығын» мәлімдеді. Ал UNESCO болса, 2009 жылдың 30 қыркүйегінде Наурыз мейрамын адамзаттың материалдық емес мәдени мұра тізіміне кіргізді. Қазақстанда Наурыз мейрамы үш күн: 21-23 наурыз аралығында аталып өтіледі (2010 жылдан бастап). Жалпы, Наурыз парсы, кавказ және түрік халықтарының арасында көктем мейрамы және жаңа жылдың басталуы ретінде тойланады. Ол Иранда 21 наурызда, Орталық Азия елдерінде және Өзбайжанда, мемлекеттік мереке ретінде Тәжікстанда және Қазақстанда - 22 наурызда, Өзбекстан мен Түркияда 21 наурыз күні аталып өтіледі.

Абай құндыайұлы. Жазғытұры Жазғытұры қалмайды

Масатыдай құлпырар жердің жүзі. Жан-жануар, адамзат анталаса, Ата-анадай елжігер күннің көзі. Жаздың көркі енеді жер құсымен, Жайраңдасып бар

күлер құрбысымен. Көрден жаңа тұрғандай кемпір мен шал,

Жалбаңдасар өзінің тұрғысымен. Қырдағы ел ойдағы

елмен араласып, Күлімдесіп, көрісіп, құшақтасып. Шаруа қуған жастардың

мойныны босап, Сыбырласып, сырласып,

Түйе боздап, қой қоздап -

қора да шу, Көбелекпен, құспенен сай да ду-ду.

Гүл мен ағаш майысып қарағанда, Сыбыр қағып, бұрандап ағады су.

Көл жағалай мамырлап

қу менен қаз, Жұмыртқа іздеп, жүгіріп

балалар мез. Ұшқыр атпен зырлатып тастағанда,

Жарқ-жүр етіп ілінер көк дауылпаз. Құс қатарлап байлаған қанжығаға

Қыз бұрандап жабысып,

қылады наз. Жазға жақсы киінер қыз-келіншек, Жер жүзіне өң берер құл-бөйішешек. Қырда торғай сайраса,

сайда - бұлбұл, Тастағы үнін қосар байғыз, көкек. Жаңа пұлмен жамырап

саудагерлер, Диханшылар жер жыртып, егін егер.

Шаруаның бір малы екеу болып, Жаңа төлмен көбейіп, дәулет өнер.

Безендіріп жер жүзін Теңірім шебер. Мейірбандық дүниеге нурын төгер.

Анамыздай жер иіп емізгенде, Бейне өкендей үстіңе аспан төнер.

Жаз жіберіп, жан берген қара жерге Рахметіне Алланың көңіл сенер.

Мал семірер, ақ пенен ас көбейер, Адамзаттың көңілі өсіп көтерілер.

Қара тастан басқаның

бөрі жадырап, Бір сараңнан басқаның пейілі енер.

Тамашалап қарасаң Төңірі ісіне, Бойың балқып, ериді іште жігер.

Кемпір-шал шуақ іздеп, бала шулар, Мал мазатсып, қуанып,

аунап-қунар. Жыршы құстар еуеде өлең айтып,

Қиу салар көлдегі қаз бен қулар. Күн жоқта кісісінер жұлдыз бен ай,

Ол қайтсын қара

түнде жарқылдамай, Таң атқан соң шығарын күннің біліп,

Өңі қашып, бола

алмас бұрынғыдай. Күн - күйеу, жер -

қалыңдық сағынышта, Құмары екеуінің сондай күшті.

Түн қырындап жүргенде

көп қожаңдап, Күйеу келді, ай, жұлдыз ж... қысты.

Ай, жұлдызға жылы кел

хабар беріп, Жан-жануар қуанар тойға елеріп.

Азапы ақ көрпесін сілке тастап, Жер күлімдер, өзіне шырай беріп.

Күн - күйеін жер көкесі ала қыстай, Біреуіне біреуі қосылыспай,

Көңілі күн лебіне тойғаннан соң Жер толықсып, түрленер

тоты құстай. Адам тіктеп көре алмас күннің көзін,

Сүйіп, жылып тұрады жан лебізін. Қызыл арай сары алтын шатырына,

Күннің кешке кіргенін көрді көзім.

ҚҰРМЕТТІ АЗАМАТТАР!

Өлеуметтік желілерде жеке тұлғалар мен жауапкершілігі шектеулі серіктестіктер мемлекеттік қызметтерді көрсету барысында ақылы көмек көрсететіні туралы хабарландырулар таратып жатыр.

«Азаматтарға арналған үкімет» мемлекеттік корпорациясына бұл ЖК мен ЖШС-нің ешқандай қатысы жоқ, олар жеке кәсіпкерлік нысандары екенін естеріңізге саламыз.

Тұрғындар электрондық қызметтерді egov.kz порталы, egovmobile мобильдік қосымшасы және EgovKzBot2.0 телеграм боты арқылы өз бетінше және тегін ала алатынын ескертеміз. Сондай-ақ ең қажетті электрондық анықтамаларды Facebook және Вконтакте өлеуметтік желілері арқылы алуға болады.

Күдікті адамдарға жүгініп, электрондың цифрлық қолтаңбаларыңызды беру арқылы сіздер алаяқтардың тұзағына түсіп, өз қауіпсіздіктеріңізге нұқсан келтірулеріңіз мүмкін.

Сәк болыңыздар! ЭЦҚ сақтау ережесін ұстанып, қызметтерді өз беттеріңізше алыңыздар.

Өздеріңіз бен жақындарыңыздың жағдайын ойлаңыздар!

УВАЖАЕМЫЕ УСЛУГОПОЛУЧАТЕЛИ!

В социальных сетях публикуются объявления ИП и ТОО с предложением помощи в получении электронных государственных услуг за денежное вознаграждение.

Государственная корпорация «Правительство для граждан» сообщает, что данные ТОО и ИП никакого отношения к деятельности госкорпорации не имеют и являются субъектами частного предпринимательства.

Напоминаем, что электронные госуслуги граждане могут получить самостоятельно и бесплатно на портале egov.kz, в мобильном приложении egovmobile и в телеграм-боте EgovKzBot2.0. Кроме того, наиболее востребованные электронные справки доступны в социальных сетях Facebook и Вконтакте.

Предупреждаем о том, что, идя на подобную сомнительную сделку и передавая свою Электронно-цифровую подпись, вы рискуете оказаться жертвой мошенников.

Будьте бдительны! Соблюдайте правила хранения ЭЦП и получайте услуги самостоятельно.

Берегите себя и своих близких!

ҒЫЛЫМ МЕН ТЕХНИКАНЫҢ ДАМУҒАН ТҰСЫ - ЭЛЕКТРОНДЫ ҮКІМЕТ

Ақпараттық технологиялар қарыштап дамыған бүгінгі күні электрондық жүйеге көшу аса маңызды болып отыр. Бұл ретте мемлекет пен қарапайым халық арасында байланыс орнатуды жеңілдету үшін электронды үкімет жұмыс істейді. Қазіргі уақытта мемлекеттік қызметтерді онтайландыру, оларды электронды форматқа көшіру жұмыстарын дамыту шаралары жалғасуда.

«Жолшы» бөбекжай-бақшасы» МҚКҚ-ы бойынша, аудан тұрғындарының құқықтық сауаттылығын көтеруге, азаматтарға мемлекеттік қызметтер көрсету тәртібін түсіндіру, соның ішінде электронды нұсқадағы сапасын арттыру және қолжетімділігін қамтамасыз ету, сол сияқты сыбайлас жемқорлық көріністерінің алдын алу мақсатында «мектепке дейінгі

білім беру ұйымдарына құжаттарды қабылдау және балаларды қабылдау» секілді көрсетілетін қызметтер электронды түрде қабылданып жатыр. Қазірдің өзінде ұзақ кезекте тұрып, уақытты босқа өткізбей-ақ балабақшаға келіп те, жасақталған қызмет көрсету бұрышында мемлекеттік анықтамалар алуға, балаларды балабақшаға кезекке қоюға, мектепке дейінгі ұйымға жолдама алуға және оны ұзартуға толық мүмкіндік бар.

Бұл жұмыстардың бөріне алдымен электронды қолтаңба алу қажет. Электронды қызмет көрсетудегі біздің негізгі мақсатымыз - мемлекеттік қызметтің ішкі тиімділігін арттыру.

А.МЫРЗАҒАЛИЕВА,
«Жолшы» бөбекжай-бақшасы»
МҚКҚ-ы меңгерушісі.

ҰБТ ТАРИХТА АЛҒАШ РЕТ КОМПЬЮТЕРЛІК ФОРМАТТА НАУРЫЗ АЙЫНДА ӨТКІЗІЛЕДІ!

Ұлттық бірыңғай тестілеу (ҰБТ) ағымдағы жылы алғаш рет электрондық форматта 10 наурыз - 10 сәуір аралығында өткізіледі. Наурыз айындағы ҰБТ сертификаттымен жоғары оқу орындарына ақылы негізде түсуге болады. Тестілеу құны: 2242 теңге. ҰБТ-ға қатысу үшін 2021 жылғы 5 наурыздан бастап app.testcenter.kz сілтемесі арқылы онлайн режимде тіркелуге болады. Электрондық форматтағы ҰБТ-ның бірқатар артықшылықтары бар, атап айтқанда:

- тестіленуші өзіне ыңғайлы орынды, күнді, уақытты таңдай алады;
- өтінішін өзгерту мүмкіндігі (тест тапсыру тілі мен пәндерін);
- тестілеу барысында белгілеген сұрақтарға қайта оралып, қате жауаптарды түзету мүмкіндігі беріледі;

- интерфейсте калькулятор мен көмекші кестелердің (Менделеев және тұздардың ерігіштігі кестесі) қол жетімділігі;
- тестілеу нәтижесі жұмыс күнінің соңында емес, тестілеу аяқталғаннан кейін бірден шығарылады;

- тестілеу нәтижесімен келіспеген жағдайда апелляцияға бірден беруге болады.

10 наурыз - 10 сәуір аралығында өткізілетін ҰБТ-ға келесі тұлғалар қатыса алады:

- орта білім беру ұйымдарының бітіруші 11 (12) сынып оқушылары;

- орта білім беру ұйымдарының өткен жылғы бітірушілері мен техникалық және кәсіптік немесе орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдарының бітірушілері. Бұл ретте, техника-

лық және кәсіптік немесе орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдарының бітірушілері жоғары оқу орнына түсу үшін қысқартылған оқыту мерзімдері мен жоғары білімі бар кадрларды даярлаудың ұқсас бағыттарын таңдамаған жағдайда қатыса алады.

- шетелде білім алған орта білім беру ұйымдарының бітірушілері мен шетелде білім алған, Қазақстан Республикасының азаматы болып табылмайтын, ұлты қазақ адамдар;
- ҰБТ нәтижесі бойынша шекті балл алмаған, ҰБТ нәтижелері жойылған, бейінді пәндер комбинациясы сәйкес келмейтін ҰБТ нәтижелері бар тұлғалар күнтізбелік жылы ақылы негізде одан өрі оқуға қабылдану үшін.

ҰБТ форматы бойынша пәндер саны әдеттегідей бесеу: үш міндетті және екі бейіндік пән бойынша тестілеу жүргізіледі.

Қазақстан тарихы - 15 тапсырма

Оқу сауаттылығы - 20 тапсырма